

Sygn. akt **V Ca 2553/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Dudziuk (spr.)
Sędziowie:	SSO Beata Gutkowska SSR del. Iwona Lizakowska - Bytof
Protokolant:	sekr. sądowy Urszula Kujawska

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2018 r. w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko Bankowi (...) S.A. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie powodowej P. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie

z dnia 11 sierpnia 2017 r., sygn. akt I C 3679/15

1. oddala apelację;
2. zasądza od Banku (...) S.A. w W. na rzecz K. M. kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt **V Ca 2553/17**

UZASADNIENIE

Powódka K. M. pozwem z dnia 13 lipca 2015 r. przeciwko Bank (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie kwoty 1.560,45 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Powódka wniosła też o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności oraz o zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 listopada 2015 r. sygn. akt I Nc 6064/15 Referendarz Sądowy uwzględnił powództwo zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 11 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie zasądził od Banku (...) S.A. w W. na rzecz K. M. kwotę 1.560,45 zł wraz z odsetkami (I.),

a) ustawowymi liczonymi od ww. kwoty od dnia 13 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

b) ustawowymi za opóźnienie liczonymi od ww. kwoty od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

zasądził od Banku (...) S.A. w W. na rzecz K. M. kwotę 696,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (II.),

zasądził od Banku (...) S.A. w W. na rzecz interwenienta ubocznego P. M. kwotę 30,00 zł tytułem opłaty od interwencji (III.), oraz oddalił wnioszek o nadanie wyrokowi w punkcie I. rygoru natychmiastowej wykonalności (IV.).

Powyższe rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i Sądu Rejonowego:

Powódka wraz z mężem są współwłaścicielami nieruchomości położonej w gminie J., stanowiącej działkę o numerze (...), w obrębie (...), zabudowanej domem jednorodzinny, dla której Sąd Rejonowy w Legionowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Nabycie powyższej nieruchomości zostało sfinansowane ze środków pochodzących z umowy kredytu, zaciągniętego przez powódkę i jej męża w dniu 29 maja 2007 r. w (...) Bank (...) S.A.

W dniu 23 lutego 2011 r. Bank (...) S.A. w W. zawarł z (...) Sp. z o.o. w C., reprezentowaną przez prezesa zarządu A. S. umowę kredytu nr (...) w rachunku bieżącym, na podstawie której spółce udzielony został kredyt w wysokości 100.000,00 zł z terminem spłaty w dniu 22 sierpnia 2011 r. Zabezpieczeniem spłaty ww. zobowiązania był zarówno weksel in blanco wystawiony przez (...) Spółkę z o.o. poręczony wekslowo przez K. M., będącą udziałowcem kredytobiorcy oraz oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 97 ustawy Prawo Bankowe kredytobiorcy i poręczyciela..

Kredyt nie został spłacony przez (...) Spółkę z o.o. W związku z powyższym kredytobiorca pismem datowanym na 7 lutego 2012 r. wezwany został do zapłaty przeterminowanego zadłużenia wynikającego z udzielonego kredytu w łącznej kwocie 112.164,82 zł w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie to zostało przesłane również powódce. W związku z tym, że wezwanie pozostało bez odpowiedzi, w dniu 8 maja 2012 r. Bank (...) S.A. w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), wskazując w nim, że przysługuje mu wobec dłużników solidarnych – (...) Spółce z o.o. w C. jako kredytobiorcy i K. M. jako poręczycielce wekslowej wymagalne roszczenie o zapłatę w kwocie 118.343,26 zł, na którą składa się należność główna w kwocie 100.000,00 zł, 17.911,26 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych od dnia 1 lipca 2011 r. do dnia 7 maja 2012 r. oraz 432,00 zł tytułem opłat i prowizji. Weksel zabezpieczający zobowiązania wynikające z umowy kredytu z dnia 23 lutego 2011 r. nie został jednakże przez Bank wypełniony. Aktualnie oryginał niewypełnionego weksla in blanco znajduje się w posiadaniu strony powodowej. Bank indosował weksel na powódkę.

Postanowieniem z dnia 28 września 2012 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Legionowie I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. I Co 1614/12 nadał klauzulę wykonalności ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko (...) Spółce z o.o. w C. i K. M. co do świadczeń w nim wymienionych z ograniczeniem odpowiedzialności dłużników solidarnych do kwoty 200.000,00 zł. Powyższe postanowienie utrzymane zostało w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 26 kwietnia 2013 r., w wyniku rozpoznania skargi na orzeczenie referendarza sądowego.

K. M. wywiodła zażalenie od powyższego postanowienia, jednakże zostało ono odrzucone postanowieniem z dnia 23 maja 2013 r. przez Sąd Rejonowy w Legionowie. Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie postanowieniem z dnia 19 września 2014 r. oddalił zażalenie powódki na postanowienie z dnia 23 maja 2013 r.

Bank (...) S.A. w W. w oparciu o wyżej opisany tytuł wykonawczy złożył u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie A. W. (1) wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom solidarnym.

W ramach postępowania o sygn. (...) Komornik zawiadomił K. M. o wszczęciu przeciwko niej egzekucji oraz wezwaniem z dnia 22 listopada 2012 r. wezwał ją do zapłaty należności. Wezwanie do zapłaty stanowiło także podstawę wpisu w dniu 3 grudnia 2012 r. do księgi wieczystej nieruchomości należącej do powódki i jej małżonka ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości, dokonanego przez komornika w sprawie (...). Komornik dokonał także zajęcia rachunków bankowych powódki oraz zajęcia jej wynagrodzenia za pracę.

W lutym 2013 r. K. M. rozpoczęła spłacać w drodze egzekucji komorniczej przedmiotowy dług. W ramach egzekucji z wynagrodzenia za pracę pracodawca powódki (...) przekazała na rachunek komornika A. W. (2) następujące kwoty:

- w dniu 30.01.2013 r. – kwotę 1.947,44 zł,
- w dniu 27.02.2013 r. – kwotę 2.583,47 zł
- w dniu 28.03.2013 r. – kwotę 2.522,27 zł
- w dniu 29.04.2013 r. – kwotę 2.290,68 zł
- w dniu 29.05.2013 r. – kwotę 2.473,80 zł
- w dniu 27.06.2013 r. – kwotę 3.444,12 zł
- w dniu 29.07.2013 r. – kwotę 949,63 zł.

W powyższym okresie wynagrodzenie powódki nie było zajęte na rzecz innych wierzycieli, poza pozwanym bankiem.

Ze ściągniętych od pracodawcy z tytułu wynagrodzenia kwot, komornik sądowy przekazał wierzycielowi Bankowi :

- w dniu 04.02.2013 r. kwotę 1.801,34 zł,
- w dniu 01.03.2013 r. kwotę 2.390,26 zł,
- w dniu 04.04.2013 r. kwotę 2.333,59 zł,
- w dniu 02.05.2013 r. kwotę 2.119,16 zł,
- w dniu 30.09.2013 r. kwotę 6.355,36 zł,

Powódka celem spłaty zadłużenia, uniknięcia wypowiedzenia umowy kredytowej przez (...)Bank, który udzielił jej kredytu na zakup domu oraz w celu zmniejszenia kosztów postępowania egzekucyjnego nawiązała kontakt z wierzycielem. W dniu 2 maja 2013 r. mąż powódki P. M. wpłacił przelewem bankowym, z pominięciem Komornika, na rachunek bankowy pozwanego kwotę łącznie 130.800,00 zł z tytułu „spłata kapitału K. M. kredyt(...)”, zaś M. M. łącznie kwotę 8.000,00 zł

Z uwagi na znaczącą częściową spłatę długu w maju 2013 r. przez K. M. na wniosek dłużniczki w dniu 6 maja 2013 r. – wierzyciel cofnął wniosek o prowadzenie egzekucji przeciwko poręczycielowi (powódce) z wynagrodzenia i rachunków bankowych. Następnie w dniu 15 maja 2013 r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne w zakresie egzekucji z wynagrodzenia za pracę i rachunków bankowych prowadzone przeciwko K. M.. Wnioskiem z dnia 31.05.2013 r. bank

wystąpił do komornika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w całości w stosunku do K. M.. Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2013 r. Komornik uwzględnił wniosek wierzyciela i zawiesił postępowanie egzekucyjne względem K. M., jednocześnie prowadził postępowanie egzekucyjne względem drugiego dłużnika – spółki (...) sp. z o.o.

Egzekucja wobec (...) Spółki z o.o. okazała się bezskuteczna. Powódka zaś – mimo zapewnień – zaprzestała spłacać zadłużenie. Wnioskiem z dnia 23 września 2013 r. wierzyciel wystąpił do komornika o podjęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko K. M..

W dniu 27 września 2013 r. komornik ponownie dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę powódki, a następnie w dniu 30 września 2013 r. przekazał wierzycielowi kwotę 6.355,36

zł (pochodzącą z przekazanych komornikowi przez pracodawcę kwot w dniach 29.05.2013 r., 27.06.2013 r., 29.07.2013 r.). Pismem z dnia 1 października 2013 r. wierzyciel – pozwany bank poinformował komornika o zaspokojeniu w całości wierzytelności objętych tytułem wykonawczym i dokonał ostatecznego rozliczenia, zwracając na rachunek komornika kwotę nadpłaty w wysokości 2.617,25 zł. Jednocześnie bank wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do dłużników przez komornika. Postanowieniem z dnia 11 października 2013 r. Komornik stwierdził zakończenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego względem powódki i (...) Spółki z o.o. i ustalił całkowite koszty postępowania egzekucyjnego w niniejszej sprawie na kwotę 15.271,08 zł, którymi w całości obciążył dłużniczkę. W piśmie z dnia 11.10.2013 r. komornik anulował u pracodawcy powódki zajęcie wynagrodzenia za pracę.

Pismem z dnia 13 marca 2015 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 200.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od dnia następnego po otrzymaniu środków w związku z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego w sprawie(...)tytułem poniesionej szkody oraz kwoty 5.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę za naruszenie dóbr osobistych, zakreślając 3 dniowy termin na spełnienie świadczenia.

Na podstawie umowy sprzedaży z dnia 17 marca 2011 r. powódka zbyła swoje udziały w spółce (...) sp. z o.o.

W toku postępowania przygotowawczego w postępowaniu karnym ustalono, że K. M. nie złożyła podpisu pod Informacjami o stanie majątkowym osoby powiązanej z wnioskiem.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy wskazał, iż jak wynika z uzasadnienia pozwu, przedmiotowe K. M. wywodzi z dyspozycji art. 415 k.c. i stanowią one żądanie odszkodowania za szkody wyrządzone jej przez pozwany Bank wynikające z bezprawnie prowadzonej przeciwko niej egzekucji na podstawie tytułu egzekucyjnego - następnie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności - w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przeciwko powódce bez istnienia zobowiązania wekslowego. Sąd Rejonowy wskazał następnie, że celem niniejszego postępowania jest ustalenie, czy zaistniały przesłanki odpowiedzialności deliktowej pozwanego Banku, a zatem czy zaktualizowała się jego odpowiedzialność odszkodowawcza.

Kolejno Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 415 k.c. nieodzowną przesłanką odpowiedzialności deliktowej jest szkoda będąca następstwem bezprawnego i zawinionego czynu. Jak wynika zaś z ugruntowanego w tym zakresie orzecznictwa, wyegzekwowanie przez wierzyciela świadczenia pieniężnego w drodze egzekucji uznanej za bezprawną może wywołać szkodę w majątku dłużnika nawet wtedy, gdy jest on - w świetle łączącego strony stosunku prawnego - materialnie do tego świadczenia zobowiązany. Nadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego odnoszącym się do realizacji przez banki przywileju uproszczonego dochodzenia roszczeń z tytułu wierzytelności wynikających z czynności bankowych, prezentowany jest pogląd, że szkoda taka może pozostawać w normalnym, adekwatnym związku przyczynowym z wystawieniem niezbędnego w tym celu tytułu. Sąd Rejonowy zważył, że sądowa kontrola bankowych tytułów egzekucyjnych, dokonywana w postępowaniu klauzulowym, przeprowadzana jest bowiem w ograniczonym zakresie i nie może eliminować wszystkich wadliwości tych tytułów.

Nie ma zatem przekonywających argumentów, które przemawiałyby za zwolnieniem Banku z odpowiedzialności deliktowej za szkody wyrządzone na skutek przeprowadzenia egzekucji na podstawie tytułu egzekucyjnego (zaopatrzonego w klauzulę wykonalności) wystawionego z zawinionym naruszeniem prawa.

Jak wskazał Sąd Rejonowy w sprawie niniejszej bezspornym między stronami było, że K. M. była poręczycielem wekslowym zaciągniętego przez (...) Spółkę z o.o. zobowiązania kredytowego. Pozwany Bank zaś – wobec zaległości kredytobiorcy w spłacie zaciągniętego na mocy umowy z dnia 23 lutego 2011 r. kredytu – wystawił również przeciwko powódce bankowy tytuł egzekucyjny opiewający na zaległości kredytowe. Niekwestionowanym między stronami była również okoliczność, że weksel in blanco, który poręczyła K. M., w chwili wystąpienia przez stronę pozwaną z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie został wypełniony.

Sąd Rejonowy zauważył w tym kontekście, że zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe przeciwko powódce jako osobie, która podpisała poręczenie wekslowe, po spełnieniu wszystkich niezbędnych przesłanek, mógł zostać wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny. Spełniona została bowiem przesłanka obejmowania przez rzeczony tytuł roszczenia banku wynikającego bezpośrednio z czynności bankowej, albowiem powódka, jak sama przyznała, poręczyła weksel in blanco w celu zabezpieczenia spłaty umowy kredytowej z dnia 23 lutego 2011 r.

Zwrócić jednakże należało zdaniem Sądu Rejonowego uwagę, że skoro weksel in blanco w chwili wystąpienia przez stronę pozwaną z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie został wypełniony - mimo, że zobowiązanie osoby podpisującej weksel powstaje już z chwilą wystawienia weksla, zatem

brak jest podstaw do stwierdzenia nieistnienia zobowiązania wekslowego powódki w oparciu o braki formalne weksla in blanco, a zatem – to zobowiązanie K. M. nie zaktualizowało się. Nie było też podstaw do dokonania konwersji poręczenia wekslowego na poręczenie cywilne. Zobowiązanie powódki względem pozwanego banku zatem, o ile w chwili nadania klauzuli bankowemu tytułowi egzekucyjnemu istniało, o tyle nie było jeszcze wymagalne. Sąd Rejonowy zauważył w tym kontekście, że pełne skutki prawne może wywoływać jedynie weksel wypełniony i odpowiadający warunkom określonym przepisami.

W konsekwencji zatem poręczenie wekslowe powódki nie mogło stanowić podstawy wydania bankowego tytułu wykonawczego przeciwko powódce, gdyż w momencie jego wystawienia weksel in blanco nie został jeszcze uzupełniony. Odpowiedzialność poręczyciela wekslowego, choć solidarna, pozostaje subsydiarna w stosunku do odpowiedzialności wystawcy weksla, czyli mówiąc inaczej, jego zobowiązanie nie jest wymagalne, jak długo nie jest wymagalne zobowiązanie wekslowe dłużnika – wystawcy. To zaś nie nastąpi dopóki weksel nie zostanie uzupełniony. Tym samym, wobec de facto nieistnienia prawidłowego tytułu egzekucyjnego, brak było podstaw do nadania przez sąd klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w jakimkolwiek zakresie.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, jeżeli w momencie wystawienia bankowego tytułu wykonawczego przez bank zobowiązanie z poręczenia wekslowego nie jest jeszcze wymagalne, a nie wiąże też stron umowa poręczenia cywilnego,

nie występują przesłanki przewidziane w art. 53 ust. 2 ustawy - Prawo bankowe, uprawniające bank do wystawienia takiego tytułu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.01.2003 r., I CK 21/03, LEX nr 599508).

Mając zatem powyższe na uwadze, nie ulegało wątpliwości Sądu Rejonowego, że w realiach niniejszej sprawy zachowanie banku należy uznać za bezprawne, tj. sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa. Pozwany nie był bowiem uprawniony do wystawienia przeciwko powódce bankowego tytułu egzekucyjnego i następnie po zaopatrzeniu go w

klauzulę wykonalności prowadzenia przeciwko K. M. egzekucji. W tym miejscu Sąd Rejonowy przywołał stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 14 stycznia 2005 r. w sprawie o sygn. III CK 193/04, które w całości podzielił, a zgodnie z którym, pozwany o naprawienie szkody nie może

powołać się na to, że w wyniku jego późniejszego zgodnego z prawem zachowania się poszkodowany doznałby takiego samego uszczerbku – gdy rzeczywiste zachowanie się pozwanego stanowiło naruszenie norm mających zapobiec tej szkodzi.

Nie budziła również wątpliwości Sądu Rejonowego okoliczność, że w tym zakresie działanie pozwanego należy uznać za zawinione. Pozwany Bank – będący profesjonalnym przedsiębiorcą posiadający profesjonalną obsługę prawną winien dopełnić wszelkich niezbędnych formalności wynikających z przepisów prawa przed wstąpieniem na drogę przymusowego egzekwowania swoich wierzytelności. W szczególności, że bank w owym czasie korzystał z uproszczonego trybu egzekucji (BTE).

Sąd Rejonowy zwrócił również uwagę, że nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności miało charakter formalny, sąd w postępowaniu klauzulowym nie był uprawniony do badania rzeczywistego istnienia i wymagalności wierzytelności wskazanej w tym tytule. W konsekwencji zatem jak uznał Sąd Rejonowy podnoszenie przez pozwanego bank argumentacji, że skoro sąd nadał klauzulę wykonalności to nie można mówić o jakichkolwiek nieprawidłowościach przy wystawianiu bankowego tytułu egzekucyjnego, jest nadużyciem.

Zdaniem Sądu Rejonowego spełniona została również trzecia z przesłanek warunkująca odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego względem powódki. Otóż niewątpliwym było, że K. M. poniosła szkodę. Na szkodę poniesioną przez powódkę składa się kwota wyegzekwowana przez Komornika w toku egzekucji w wysokości 3.738,11 zł (różnica pomiędzy wyegzekwowaną w maju, czerwcu i lipcu kwotą 6.355,36 zł, a kwotą 2617,25 zł nadpłaty zwróconej przez bank komornikowi).

Mając zatem powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy uznał, że wobec spełnienia przesłanek z art. 415 k.c., powództwo w zakresie należności głównej zasługiwało na uwzględnienie. Dochodzona przez powódkę kwota tytułem należności głównej wyniosła 1.200,00 zł. Stanowi ona jedynie część strat, jakie poniosła powódka w związku z bezprawnym wystawieniem przez pozwanego bankowego tytułu egzekucyjnego, żaden jednak przepis nie zabrania dochodzenia części należnej kwoty.

Sąd Rejonowy uznał także za uprawnione żądanie powódki naliczenia odsetek od dnia wyrządzenia szkody. Zgodnie bowiem z art. 455 k.c. wymagalność roszczenia może zależeć od oznaczenia go przez strony, wezwania dłużnika przez wierzyciela do spełnienia świadczenia lub z właściwości zobowiązania. W ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie z właściwości zobowiązania wynika, iż pozwany pozostawał w zwłoce już w od chwili wyrządzenia szkody, bowiem kierując egzekucję przeciw powódce jako profesjonalny podmiot powinien zdawać sobie sprawę z okoliczności, że wobec niewypełnienia weksla nie zaktualizowała się podstawa odpowiedzialności wekslowej K. M.. Tym samym już w chwili dokonania częściowej spłaty zadłużenia w dniu 3 maja 2013 r. pozwany Bank uzyskał bezprawnie korzyść majątkową kosztem powódki i do chwili obecnej bezprawnie korzysta z tego przysporzenia w postaci oznaczonej kwoty pieniężnej, zaś powódka jest pozbawiona możliwości korzystania z tej kwoty i uzyskania korzyści z tego tytułu od tej daty.

W konsekwencji w ocenie Sądu Rejonowego należało uznać, że Bank był w zwłoce już w chwili uzyskania korzyści ze swojego bezprawnego działania, nadto by doszło do pełnego naprawienia szkody na rzecz powódki (art. 363 § 1 k.c.) oprócz zwrotu nominalnej kwoty powódce należne są także odsetki od niej.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy od zasądzonej w pkt. I wyroku kwoty zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie za okres od dnia 13 lipca 2015 r. do dnia zapłaty. Dodatkowo Sąd Rejonowy zaznaczył, że od kwoty skapitalizowanych odsetek można dochodzić odsetek od dnia wniesienia pozwu, zaś za datę wniesienia pozwu przyjął dzień 13 lipca 2015 r.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekał w oparciu o art. 98 i 99 k.p.c. Wobec uwzględnienia powództwa w całości strona pozwana jest obowiązana do zwrotu kosztów postępowania w całości. Określając wysokość powstałych

kosztów Sąd Rejonowy wskazał, że złożyły się na nie: opłata od pozwu - 79,00 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa - 17,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego - 600,00 zł. Wynagrodzenie pełnomocnika ustalono zgodnie z obowiązującym w dacie wniesienia pozwu rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U z 2002 r., Nr 163, poz. 1349). mając na uwadze, że stosownie do art. § 21 rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

O kosztach interwencji ubocznej Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 107 k..p.c.

Złożony przez powódkę wniosek o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 3 a contrario k.p.c. Sąd zaś oddalił nie stwierdzając podstaw do wydania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Rejonowego wywiódł pozwany Bank, zaskarżając go w części zasądzającej na rzecz powódki, tj. w zakresie pkt I i III. Orzeczeniu Sądu pierwszej instancji apelujący zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, mający istotny wpływ na treść orzeczenia tj.:

- art. 840 kpc poprzez pominięcie faktu nieskorzystania przez powódkę z możliwości uprzedniego wniesienia powództwa przeciw egzekucyjnego,
- art. 233 § 1 kpc poprzez błędną ocenę materiału dowodowego, w tym w szczególności w kontekście istnienia niepodważonego, legalnego tytułu wykonawczego oraz przyjęcia, że w wyniku egzekucji przekazano pozwanemu część wynagrodzenia powódki za maj 2013 r,
- art. 786² kpc, w brzmieniu obowiązującym na datę nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, poprzez pominięcie jego dyspozycji w zakresie obowiązku badania przez Sąd w postępowaniu klauzulowym, czy zawarcie umowy bądź zabezpieczenie wierzytelności wynika z czynności bankowej i potwierdzenia tego
- w formule dokumentacyjnej,
- art. 776 kpc poprzez przyjęcie bezprawności egzekucji, prowadzonej na podstawie legalnego tytułu wykonawczego.
- art. 365 § 1 kpc w postaci nieuwzględnienia mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia tj. postanowienia Referendarza w Sądzie Rejonowym w Legionowie z 28.09.2012 r. sygn. akt

W drugiej kolejności apelujący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. naruszenie:

- art. 415 kc poprzez błędne przyjęcie, że w sprawie zaistniały przesłanki do przypisania winy pozwanemu w zakresie egzekwowania wierzytelności w oparciu o funkcjonujący w obrocie, legalny tytuł wykonawczy,
- art. 10 ustawy z dnia 26 kwietnia 1936r. prawo wekslowe, poprzez przyjęcie, że zobowiązanie wekslowe osób podpisanych na wekslu in blanco nie ma charakteru bezwarunkowego,
- art. 96 § 2 w związku z art. 97 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. 2015 pz.128), poprzez błędne przyjęcie, że Sąd w postępowaniu klauzulowym nie jest zobowiązany do badania, czy istnieje zobowiązanie wekslowe poręczyciela wekslowego,

- art. 876 kc poprzez przyjęcie, że w warunkach zakwestionowania ważności poręczenia wekslowego nie przekształciło się ono w poręczenie cywilne.

Wobec powyższych zarzutów apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki ma rzecz pozwanego kosztów procesu przed Sądami obydwu instancji według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie a podniesione w niej zarzuty nie mogą skutkować zmianą bądź uchyleniem zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne zarówno dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, jak również prawną ocenę tych ustaleń wskazaną w pisemnych motywach orzeczenia.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji, Sąd Okręgowy stwierdza, iż nie doszło do uchybień, które podnosi skarżący. Sąd Rejonowy dokonał trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98).

Podkreślić należy, że powódka źródła szkody upatrywała w działaniu pozwanego polegającym na wystawieniu Bankowego Tytułu Egzekucyjnego bez istniejącego zobowiązania wekslowego, czyli przeciwko osobie niebędącej dłużnikiem i spowodowanie na jego podstawie wszczęcia egzekucji skierowanej do majątku powódki, nie zaś jak zdaje się sugerować skarżący we wszczęciu egzekucji w oparciu o legalny tytuł wykonawczy. To zaś, że klauzula wykonalności nie została obalona, a tytuł wykonawczy nie został wyeliminowany z obrotu było w niniejszej sprawie bezsporne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego za ugruntowane można natomiast uznać stanowisko, według którego możliwe jest uznanie za bezprawne i pozostające w normalnym adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą prowadzenie egzekucji na podstawie tytułu egzekucyjnego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego, gdy nie było podstaw do wystawienia takiego tytułu. Jedynie co do zasady wszczęcie i prowadzenie przez wierzyciela egzekucji przeciwko dłużnikowi na podstawie tytułu wykonawczego w postaci tytułu egzekucyjnego pochodzącego od Sądu zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nie może być uznane za czyn niedozwolony uzasadniający odpowiedzialność odszkodowawczą z artykułu 415 k.c., wtedy tytuł egzekucyjny korzysta z powagi rzeczy osądzonej, a dłużnik nie może w drodze powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu.

Natomiast prawomocne postanowienie o nadaniu Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu klauzuli wykonalności nie przesądza o tym, że taki Bankowy Tytuł Egzekucyjny został wystawiony prawidłowo z materialnoprawnego punktu widzenia i w tym zakresie postanowienie to nie wiąże Sądu w późniejszym postępowaniu o odszkodowanie wszczętym przeciwko bankowi. Także w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., na skutek którego przepisy dotyczące Bankowego Tytułu Egzekucyjnego utraciły moc wyrażono stanowisko podzielane przez tutejszy Sąd, że Sąd klauzulowy w sprawie o nadanie klauzuli Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu nie ma kognicji w zakresie badania istnienia wysokości i wymagalności roszczenia. Nie są możliwe w postępowaniu klauzulowym ustalenia i ocena o charakterze merytorycznym, w szczególności sprawdzenie, czy bank ma rzeczywiście roszczenie do klienta, czy ma je w określonej wysokości lub czy wynikają one z czynności bankowych, na które powołuje się bank.

Zbadanie przez Sąd Rejonowy w toku niniejszej sprawy, czy Bank miał podstawę wystawić Bankowy Tytuł Egzekucyjny nie może być więc poczytane za ponowne badanie przez Sąd prawidłowości nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego przez bank nie zamyka jego dłużnikowi drogi do sądu, a więc do domagania się przezeń merytorycznego rozpoznania sprawy. Instrumenty procesowe takie jak powództwo przeciwegzekucyjne stwarzają możliwość zablokowania egzekucji. Jednakże w niniejszej sprawie powódka uzyskała wiedzę o braku wypełnienia

weksła przez bank po wyegzekwowaniu świadczenia. Zatem nie przysługiwało jej już powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego z uwagi na wyegzekwowania roszczenia.

Chybiony jest także zarzut naruszenia artykułu 10 prawa wekslowego. Sąd Rejonowy nie kwestionował bowiem, że podstawą odpowiedzialności wekslowej podpisanego pod nim sygnatariusza jest między innymi złożenie podpisu, a ta czynność ma miejsce w chwili, gdy weksel in blanco nie jest jeszcze wypełniony.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż wobec nie wypełnienia weksła zobowiązanie powódki jeszcze się nie zaktualizowało, albowiem wprowadzie zobowiązanie wekslowe powstaje już z chwilą złożenia podpisu i wręczenia weksła jednak wypełnienie blankietu wszystkimi rekwizytami wymaganymi w przepisach artykułu 1 prawa wekslowego stanowi *conditio iuris* powstania zobowiązania wekslowego. Uzupełnienie weksła in blanco wywołuje skutek *ex tunc*. Niewątpliwie dokument, który nie ma jeszcze cech przewidzianych w przepisach prawa wekslowego jest wekslem, jednak nie może on stanowić jako weksel podstawy dochodzenia prawa. Dopóki, zatem nie nastąpi uzupełnienie weksła nie można na jego podstawie dochodzić zapłaty, w tym także od poręczyciela wekslowego. Skoro zaś roszczenie z weksła nie było wymagalne to Bank opierając się na nieuzupełnionym wekslu nie miał podstaw do wystawienia Bankowego Tytułu Egzekucyjnego.

Należy zatem podzielić stanowisko Sądu I instancji, że przesłanki odpowiedzialności pozwanego z artykułu 415 k.c. zostały wykazane. Niewątpliwie szkoda w majątku osoby

dotkniętej egzekucją wszczętą na podstawie wystawionego bezprawnie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego pozostaje w normalnym adekwatnym związku przyczynowym z wystawieniem tego tytułu. Wysokość szkody w postaci wyegzekwowanego świadczenia była bezsporna, a związek przyczynowo - skutkowy oczywisty, gdyż wszczęcie egzekucji nastąpiło na wniosek pozwanego. Skoro przepisy prawa bankowego uprawniają Bank do wystawienia tego typu dokumentów, to na Banku spoczywał obowiązek zachowania należytej staranności przy ocenie poprawności i legalności dokumentów niezbędnych do wystawienia Bankowego Tytułu Egzekucyjnego. Skoro Bank jej nie zachował to jego działanie było zawinione. Bezprawne i zawinione wystawienie takiego tytułu przez Bank, wszczęcie na jego podstawie postępowania egzekucyjnego należy zakwalifikować jako delikt Banku.

Brak jest podstaw, ażeby ocenić jako zasadny zarzut naruszenia art. art. 356 § 2 k.c., powódka nie spełniła bowiem świadczenia jako osoba trzecia, ale jako podmiot przeciwko któremu wszczęto egzekucję,

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację jako oczywiście bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powódki została ustalona jako minimalne wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości obowiązującego w dacie wniesienia apelacji.